

GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

Ceny prenumeraty:		Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 221-17.	ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 l. p.	CENA NUMERU 10 gr.	Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetr. (2 1/2 cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 20, w nadesłanym i w nakładowych gr. 20, w kradzie, super- natar, dnia gospodarczym, paski w tekście gr. 20, pod umi- kiem na pierwszej stronie gr. 10. Tabela: 20. Tabela: 20. Tabela: 20. Tabela: 20. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, karno i sprzedaż gr. 10, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 10. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagraniczne o 50 proc. drożej.
We Lwowie bez dorę- czenia do domu	mies. zł. 2.—, kwart. 6— z dostawą do domu				

Właściwa rola Polski w Gdańsku.

W Gdańsku mamy w tej chwili do czynienia nietylko z walką różnych stronnictw politycznych, ile raczej ze starciem tradycyjnych dążeń zasiedzia-
łych Gdańszczan z tendencjami żywo-
łu napływowego. Polityka polska musi
w tych warunkach czuć nietylko
nad poszanowaniem przez Gdańsk
i inne państwa stanu prawnego, usta-
lonego traktatem wersalskim, lecz tak-
że nad życiem wewnętrznym Gdańska
i układem tamtejszych stosunków spo-
łecznych i politycznych.

Ze tak się dzieje w istocie, tego do-
wodem było jedno z ostatnich posie-
dzeń Rady Ligi Narodów. Było ono
poświęcone sprawie naruszenia kon-
stytucji Wolnego Miasta przez senat.

Raport Wysokiego Komisarza Ligi
Narodów, instytucji neutralnej, obar-
czonej przez traktat wersalski misją
czuwania nad stosowaniem w Gdań-
sku litery umów, traktatów i konsty-
tucji sprowadzał się do stwierdzenia,
że w Gdańsku istnieje sytuacja poważ-
na, wymagająca czujności i interwen-
cji. Wnioski, które pan Lester wysnuł
ze swych wywodów, były następujące:
„Wysoki Komisarz wyraża wątpliwość
co do woli senatu działania w myśl
przepisów konstytucji. P. Lester o-
świadcza, że środki, które do tej chwi-
li Wysoki Komisarz ma do dyspozycji,
nie są wystarczające i proponuje
stworzenie przez Radę Ligi specjalnej
komisji międzynarodowej, któraby
zbadala sytuację w Gdańsku”.

Jak widzimy, mieliśmy tu do czynie-
nia z wnioskiem zastosowania w Gdań-
sku radykalnych zarządzeń, zmierzają-
cych do usunięcia trwającego dziś
stanu, uchybiającego traktatom.

W związku z tą sprawą wystąpiła
Polska w stosunku do Gdańska na te-
renie Ligi Narodów we właściwej i od-
powiadającej jej roli. Nie była to już
rola strony, ale rola sędziego, który
miał decydować, czy Wolne Miasto
postąpiło zgodnie z nadanym mu sta-
tutem.

Temperatura odbytej nad tą sprawą
debaty była bardzo wysoka. Opadła
wyłącznie dzięki pośrednictwu polskie-
go ministra spraw zagranicznych p.
Becka. To pośrednictwo zwróciło zno-
wu uwagę na znaczenie Polski jako
czynnika międzynarodowego. Spotka-
ło się też ono z pełnym uznaniem nie-
tylko ze strony referenta min. Edena,
lecz — rzecz charakterystyczna — tak-
że ze strony prezydenta senatu W. M.
p. Greisera.

Min. Eden, dziękując ministrowi Be-
ckowi za cenną pomoc, okazaną w po-
lubnym rozstrzygnięciu sporu Gdań-
ska z Ligą, zaznaczył, że Polska po-
siada szczególnie interesy w Wolnym
Miście i dlatego powołana jest do po-
magania Radzie w zagadnieniach, do-
tyczających Gdańska. A p. Greiser, wy-
rażając podziękowanie ministrowi Be-
ckowi, oświadczył, że stanowisko Pol-
ski zostanie ocenione nietylko przez
Radę, lecz również i przez ludność
Wolnego Miasta. Uzyskanie wdzię-
czności dwóch przeciwników nie jest
naogół rzeczą łatwą i dlatego rola me-
diacyjna ministra Becka w załatwieniu
zatargu pomiędzy Ligą a Gdańskiem
zasługuje na specjalne podkreślenie.

Rola Polski, która posiada w Gdań-
sku specjalne interesy, została bardzo
silnie i wyraźnie podkreślona w końcu
wym ustępie raportu min. Edena, u-
chwalonego przez Radę a mianowicie,
że Rada Ligi w przeprowadzeniu

Preliminarz budżetowy. Obrady sejmowej Komisji budżetowej.

Warszawa, 5 lutego. (PAT.)

Przed porządkiem dziennym dzisiejsze-
go posiedzenia komisji budżetowej Sej-
mu, przewodniczący wicemarszałek Byr-
ka odczytał odpis listu min. Poniato-
wskiego do marszałka Sejmu. W liście
tym p. min. Poniatowski, opierając się
na raporcie służbowym o rozmowie
między pos. Kozickim i pos. Kamiń-
skim, zwraca się do p. marszałka Sej-
mu z prośbą o stwierdzenie: 1) na ja-
kich faktach pos. Kozicki oparł twier-
dzenie, że „świństwa“ i „złodziejstwa
dzieją się w lasach państwowych“ i 2)
z jakich powodów pos. Kozicki mni-
ma, że o tem „nie wolno mówić i wszy-
scy wiemy dlaczego nie wolno mówić“.
W końcu swego listu p. min. Poniato-
wski stwierdza, że Ministerstwo Rolni-
ctwa i Reform Rolnych niema żadnych
tajemnic wobec Sejmu.

Raport załączony do listu otwiera
przebieg rozmowy między posłami Ko-
zickim i Kamińskim po dyskusji w ko-
misji budżetowej nad budżetem mini-
sterstwa rolnictwa i reform rolnych.
W rozmowie tej pos. Kozicki zarzucał
miał m. in. referentowi budżetu rolnic-
twa pos. Kamińskiemu, że zanadto
chwalił gospodarkę lasów państwowych
w której jak się miał wyrazić pos. Kozic-
ki „wiadomo co się tam dzieje i dla-
czego nie wolno o tem mówić“.

Po odczytaniu listu i raportu (ten
ostatni skierowany był do dyrektora
lasów państwowych), zabrali głos po-
słowie Kozicki i Kamiński w sprawie
oświadczenia. Pos. Kamiński wezwał
pos. Kozickiego do ujawnienia cytowa-
nych w tej rozmowie rzekomych nadu-
żyć w lasach państwowych, oświadcza-
jąc, że oświadczenie żadnym nadużyć na
terenie lasów nie zna, a gdyby znał,
zrobiłby natychmiast z tego użytek.

Na to odpowiedział pos. Kozicki, że
istotnie przebieg rozmowy odtworzo-
ny został w raporcie dość wiernie i
stwierdził przytem, że opierał się na
raportach N. I. K. w sprawie gospo-
darki lasów państwowych.

Dalszą dyskusję w tej materji wice-
marszałek Byrka przerwał i komisja
przystąpiła do głosowania nad monopo-
lami. W głosowaniu tem przyjęto szereg
poprawek uzgodnionych z rządem
do poszczególnych monopolii.

DYSKUSJA.

Przystąpiono do dalszej generalnej
dyskusji nad całością budżetu.

Posłanka Prystorowa stwierdziła m.
in., że w hierarchji potrzeb państwa
zachodzi konieczność uwzględnienia
przedewszystkiem potrzeb najważniej-
szych, a odroczenia innych, może nie-
mniej słusznych, lecz nie tak pilnych.
Posłanka wypowiedziała się także za
zmniejszeniem ciężarów wynikających
z czynności, narzuconych gminom i
wyznaczenia im odpowiedniej dotacji
ze skarbu.

Poseł Żeligowski, powołując się na
oświadczenie min. Kwiatkowskiego o

swych zarządzeń w Gdańsku liczy na
pomoc Polski, która posiada w Gdań-
sku specjalne interesy.

Połączenie gwarancji Ligi Narodów
dla statutu Wolnego Miasta ze sprawa
mi Polski w Gdańsku i podkreślenie,
że gwarancja ta tylko przy udziale
Polski może być wykonywana, posła-
da dla nas doniosłe znaczenie, albo

konieczności podniesienia wsi, zazna-
czył, że główną przyczyną szczupłość
naszych środków są zbyt wysokie ko-
szta obsługi naszych długów zagranic-
znych, które należałoby pokrywać
eksportem wytworów krajowych.

Pos. Duch oświadczył, że nie można
stabilizować nędzy polskiej na takim
poziomie, na jakim ją stabilizuje bu-
dżet. Należy raczej dążyć do podnie-
sienia dochodu społecznego. Co do reduk-
cji, mówca zaleca wielką ostrożność,
gdyż w aparacie administracyjnym
mógłby powstać chaos, zwłaszcza w o-
kresie, kiedy przepisy kodyfikacyjne w
ustawodawstwie nie są jeszcze przepro-
wadzone.

Szereg mówców poruszyło sprawę e-
tatyżmu. M. in. p. Kamiński usprawie-
dliwia wzrost etatyżmu w Polsce konie-
cznościami życiowymi, które doprowa-
dziły do tego, że wszystkie niemal
państwa zwiększały stopniowo zakres
swych funkcji. Również i ten mówca
wypowiedział się za niestosowaniem
redukcji mechanicznych. Jeśli chodzi
o zagadnienie kredytu, to poseł
Kamiński stwierdził, że nasze banki
prywatne dysponują łączną sumą zale-
dnie 280 milionów złotych. Jest to
oczywiście suma niewspółmierna
z potrzebami rynku prywatnego,
a jeżeli się jeszcze uwzględni mi-
nimalny obieg pieniędzy, to jasna jest
rzecz, że państwo nie może się wy-
rzec dysponowania pieniędzem.

Na tem zarządzono przerwę obiado-
wą do godz. 17-ej.

OBRADY POPOŁUDNIOWE.

Na posiedzeniu popołudniowym
Komisja budżetowa Sejmu prowadziła
dalszą dyskusję generalną nad budże-
tem państwa, połączoną z dyskusją
nad budżetem Min. skarbu. W dysku-
sji poruszono m. in. sprawę emerytal-
ną i zaznaczono, że prowadzenie no-
wej ustawy emerytalnej, opartej na
matematyce ubezpieczeniowej, pozwoli
uniknąć odbierania praw nabytych
emerytom i ujednostajni wymiar eme-
rytur.

Żywszą dyskusję wywołała sprawa
pożyczki towarowej, zawartej z Anglią
na hamulce zespolone. Kwestję tę po-
ruszył poseł Duch, twierdząc, że jest
to transakcja niekorzystna i że w jej
wyniku procent prac, wykonywanych
w kraju, zmniejsza się. Z wywodami
posła Ducha polemizował referent bu-
dżetu Min. komunikacji poseł Strzak,
przedstawiając okoliczności tej tran-
saksji i zaznaczył, że wprowadzenie
hamulca ma duże znaczenie gospodar-
cze, obniża bowiem koszt eksploata-
cji. Sama pożyczka była zbadana
przez Min. skarbu i zatwierdzona
przez Radę ministrów. Pos. Duch
zwrócił jeszcze uwagę, że w dobie bez-
robocia nie powinno się było tak spie-
szyć z mechanizacją.

Szczegółowych wyjaśnień w tej ma-
terji udzielił p. wiceminister komuni-
kacji Piasecki, który oświadczył, że

wiem przez takie właśnie wykonywa-
nie swej gwarancji Rada Ligi uczyniła
wszystko, co było konieczne do spro-
wadzenia Wolnego Miasta na teren
traktatu wersalskiego, co jest jedno-
cześnie wyraźnym stwierdzeniem, że
stosunki Gdańska z Polską winny us-
kładać się ściśle w ramach tego tra-
ktatu. L.

sprawa jest zupełnie jasna. Z jednej
strony mamy zobowiązania międzyna-
rodowe, z drugiej potrzeby kolejni-
ctwa. Przedewszystkiem ze względu
na obronność kraju nie możemy dopu-
ścić do tego, aby od r. 1939 nasze wa-
gony nie mogły być przyjmowane do
ruchu międzynarodowego. Transakcja
więc taka była nieodzowna i mało jest
transaksyj tak korzystnych, jak wła-
śnie ta. Kredyt jest 6-letni, na 6 proc.
Co do mechanizacji, to oświadczył p.
wiceminister, że mimo kryzysu nie mo-
żemy się cofać wobec postępu techni-
ki. Mechanizacja da nam oszczędno-
ści, które zużyjemy na inwestycje, a
inwestycje dadzą zatrudnienie bezro-
botnym.

JESZCZE O LASACH PAŃ- STWOWYCH.

Echo w dyskusji znalazła również
kwestja gospodarki lasów państwo-
wych. Poseł Wagner zwraca uwagę,
że dyskusję utrudnia to, że poseł
Hutten-Czapski nie przedstawił jasno
motywów, które go skłaniają do wy-
stąpienia przeciwko tej gospodarce.
Mimo, że w niej należałoby wiele zmie-
nić, mówca uważa tę gospodarkę za
pożyteczną, ponieważ chroni ona
przed powstaniem kartelu drzewnego.

PRZEMÓWIENIE WICEMAR- SZĄŁKA MIEDZIŃSKIEGO.

Długie przemówienie, poświęcone
zagadnieniu Lasów Państwowych, wy-
głosił wicemarszałek Miedziński. Było
by ważne, zdaniem mówcy, aby przy-
stąpić kiepsko do istoty rozważenia
kwestji zasadniczej czy byłoby lepiej
prowadzić gospodarkę w ten sposób,
że się las hoduje i potem sprzedaje, i
że ma się pogląd łatwy na to, czy zysk
odpowiada wysokości włożonego ka-
pitału. Mówca nie przejmując się zbyt-
nio tym momentem, który stał się
głównym w ostatnich obradach, czy za-
łącznik do budżetu, jakim jest plan
finansowy Lasów Państwowych opie-
wa na okres właściwy, czy niewłaści-
wy, zgodny z okresem budżetowym,
czy nie.

Jest rzeczą naszego prawa i obowiąz-
ku — mówił wicemarszałek — czy wy-
sokość wpłaty ze strony Lasów Pań-
stwowych jest właściwa czy nie, czy
jest uzasadniona z punktu widzenia
realności budżetu, czy nie dałoby się
z przedsiębiorstwa wyciągnąć więcej.
Jako moment orientacyjny jest po-
trzebny plan finansowo-gospodarczy
danego przedsiębiorstwa. Dla mówcy
obojętne jest to, czy jest załącznik za
1935/36, czy za 1936/37. Napewno mi-
nister skarbu stara się wyciągnąć z te-
go interesu jaknajwięcej, a napewno
minister rolnictwa musi dbać o to, aby
mu nie zrujnowano przedsiębiorstwa.

Wpłata Lasów Państwowych do
Skarbu nie jest zbieżna z dochodem za
dany okres finansowy. W swoim cza-
sie przez szereg lat mieliśmy wpłaty
znacznie mniejsze, aniżeli dochód w
poszczególnym roku. Teraz mamy
wpłaty znacznie większe, aniżeli do-
chód. Różnica jest dość poważna, bo i
potrzeby Skarbu są większe. Suma,
którą do budżetu dorzuca się z Lasów
Państwowych nie jest jedynie wyni-
kiem tego załącznika, tylko ogólnego
stanu finansowego i przedsiębiorstwa
i Skarbu Państwa.

(Dalszy ciąg na stronie 2-giej).

(Dalszy ciąg ze strony 1-szej).

Mówca doszedł do przekonania, że jako referent ustawy skarbowej, nie żąda żadnych radykalnych w tej chwili zmian i może w swym sumieniu wziąć na siebie postawienie wniosku, mając do czynienia z tym a nie z innym załącznikiem.

Dlatego, kończy wicemarsz. Miedzinski, pozwoliłem sobie zabierać czas teraz, a nie przy referacie o ustawie skarbowej? Przedtem, oświadczając, będziemy mieli głosowanie, które dla niektórych panów posłów zasadniczo może być związane z poglądem, jak donosią jest kwestja tego załącznika orientacyjnego, jakim jest plan finansowo-gospodarczy Lasów Państwowych. Dla siebie rozwiązałem kwestję w ten sposób, że nie widzi w tem zagadnienia politycznego, ani kompetencyjnego, lecz raczej tylko metodę budżetowania i to nie najwyższego znaczenia praktycznego.

Po zakończeniu dyskusji zabrał głos p. wicemin. Skarbu Grodyński w zastępstwie zajętego na ważnej konferencji p. Wicepremiera. P. Wiceminister odpowiadał szczegółowo na zagadnienia poruszane przez mówców w toku debaty.

Po końcowych wywodach referenta posła Hołyńskiego, debatę generalną oraz debatę nad budżetem Min. Skarbu zakończono, poczem przyjęto budżet Ministerstwa Skarbu w myśl wnto sku referenta.

KOMISJA OŚWIATOWA SEJMU

Przyjęto bez zmian rządowe projekty ustaw o stosunku państwa do karaimskiego i muzułmańskiego związku religijnego Rzeczypospolitej Polskiej.

KOMISJA BUDŻETOWA SENATU.

W obecności ministra Kalińskiego i wiceministra Drzewieckiego obradowała nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Poczty i Telegrafów, który obszernie zreferował senator Dąbkowski, prosząc o przyjęcie bez zmian. Dyskusja przeciągnęła się do późnego wieczora. Wysłunięto szereg postulatów pod adresem resortu Ministerstwa Poczty i Telegrafów oraz polskiego Radja, domagając się obniżki taryf, którą uznano za wskazaną nawet w interesie samego przedsiębiorstwa. Na wysunięte w dyskusji uwagi odpowiedział minister Kaliński.

Wiadomości bieżące.

5

Środa

Agaty p. m.

Wstęp: Doroty p. m.

Wschód słońca 7:13

Zachód „ 16:28

TEATR WIELKI.

Środa godz. 20 „Peer Gynt”.
Czwartek godz. 20 „Peer Gynt”.
Piątek godz. 20 „Cyrylik sewilski”.
Sobota godz. 20 „Peer Gynt”.

TEATR ROZMAITOSCI.

Teatr nieczynny.

„CYGANERJA” (hotel Krakowski, pl. Bernardyński):

Środa godz. 19.50 „Szopka lwowska”.

KINOTEATRY.

APOLLO: „Amfitrion”.
CHIMERA: „Burza nad światem”.
COLOSSEUM: „Fala mroźów i humoru”. Film „Miłość bez jutra”.
GRAZYNA: „Mała mateczka”.
KOPERNIK: „Katarzynka”.
MARYSIENKA: „Katarzynka”.
MUZA: „Sen nocy letniej”.
PALACE: „Chińskie morza”.
PALACE: „Dziewczę z Budapesztu”.
PAX: „Piotrus” i aktualności.
RAJ: „Dwie sieroty”.
STYLOWY: „Manewry miłosne” oraz „Amerykanbar”.
SWIT: „Dwie sieroty”.
TECZA: „Dla ciebie tańczę”.
TON: „Z pamiętnika Charlie Chana” z Warnerem Olandem.
UCIECHA: „Tajemnica zamku Leba non”.

— Teatr Wielki. Dziś w środę, dnia 5 b. m. po raz pierwszy ukaże się na scenie arcydzieło Henr. Ibsena: „Peer Gynt” w zupełnie nowej inscenizacji, przy oryginalnej ilustracji muzycznej Edwarda Griega. Niewątpliwie premiera tej sztuki stanie się jedną z największych sensacyj artystycznych bieżącego sezonu teatralnego. Reżyseria Konstantego Tatarkiewicza. Dekoracje Andrzeja Pronaszki. Kierownictwo artystyczne Jakóba Munda. — Jutro, w czwartek, „Peer Gynt”.

— Teatr Rozmaitości dziś nieczynny.

Lwów dla bezdomnych.

Akcja zbiórkowa Komitetu pomocy zimowej przybiera coraz silniejsze tempo i zaczyna wykazywać ogólny zapał społeczeństwa lwowskiego oraz poważne wyniki finansowe. Do dnia dzisiejszego otwarto 403 puszek i okazało się, że wyniki były bardzo dodatnie. Ogólna suma wpłaconej gotówki przekracza już kwotę 13.000 zł., nie licząc deklaracji instytucji i urzędów, które zainicjowały wewnętrzne zbiórki.

Zbiórka materiałowa dała również bardzo pokaźne wyniki. Prywatny przemysł drzewny przyrzekł pokryć większą część zapotrzebowania w budulcu, a dyrektor lasów państw. p. Szubert obiecał gorącą interwencję w Gen. Dyrekcji dóbr i lasów dla pokrycia reszty zapotrzebowania. Rozmaite firmy ofiarowały wapno, armatury żelazne do kuchen, płyty kuchenne, papę dachową itd.

Akcja nalepkowa dzięki zaopatrzeniu rozmaitych sklepów i kiosków w nalepki, przybiera również większe rozmiary. Spodziewać się należy, że w dniu 7 b. m. nie zobaczy się w mieście żadnego okna na którym nie wisi

Konferencja w lwowskiej izbie lekarskiej w sprawie pomocy dla bezdomnych.

Onegdaj wieczorem odbyła się z inicjatywy Izby Lekarskiej konferencja w sprawie wzięcia udziału świata lekarskiego i aptekarskiego w akcji pomocy dla bezdomnych. — W konferencji wzięli udział: naczelnik Miejskiego Wydziału Zdrowia dr. Doliński, naczelnik Wydziału sanitarnego Dyrekcji kolejowej dr. Opolski, dyrektor Szpitala powszechnego dr. Pohorecki, dyrektor Szpitala żydowskiego dr. Meisels, naczelny lekarz Ubezpieczalni Społecznej dr. Falkiewicz, prezes Okręgu Związku lekarzy Państwa Polsk. dr. Węgrzynowski, przedstawiciele świata aptekarskiego: prezes Izby Aptekarskiej mgr. Ehrbar i Związku Aptekarskiego mgr. Kajetanowicz.

Po zagajeniu obrad przez prezesa Izby prof. dr. Nowickiego, wiceprezes Izby dr. Damański przedstawił obecnym cele konferencji.

Po ożywionej dyskusji podjęto następujące uchwały: Izba Lekarska ustanowi dwa lekarzy, ryczałtowo płatnych przez Izbę, narazie na okres 3 miesięcy, którzy mają nieść pomoc lekarską obłożnie chorym bezdomnym, Izba Aptekarska i Związek Aptekarzy ofiaruje dla chorych pewną ilość lekarstw bezpłatnie, a nadto ulgi w cenach za leki.

Izba Lekarska i Aptekarska ofiarują nadto 300 zł. dla bezdomnych na rzecz głównego Komitetu Miejskiego. Związek Lekarzy Ubezpieczalni Społecznej również ustanawia dwóch lekarzy dla leczenia obłożnie chorych bezdomnych, jak również leczenie ambulatoryjne. Dyrektorowie Szpitali przyrzekli jak najzyczliwsze zajęcie się przyjmowaniem chorych bezdomnych do szpitali. Szerzej omówiono sprawę umieszczenia chorych gruźlicznych bezdomnych w Holosku i w Miejskim Zakładzie dla nieuleczalnych.

— Pierwsza opera staggione operowego. Już w piątek, dnia 7-go lutego o godz. 8-mej wieczór uroczyste otwarcie staggione operowego pod dyrekcją T. Mazurkiewicza i Romana Wraży. Na pierwszy ogień idzie opera Rossiniego „Cyrylik Sewilski”, w której wyst. świetna śpiewaczka polska E. Bandrowska. Będzie to pierwszy z jej dwóch występów. Bliższe szczegóły obsady w jutrzejszych komunikatach.

— W przygotowaniu w Teatrach miejskich obecnie w reż. B. Dąbrowskiego świetna komedia, znanego pisarza Bus-Peketego „Trafika p. Generalowej”.
— Koncert chóru Eryana. — Popularny w całym kraju zespół revellersów lwowskich „Chór Eryana” wystąpi dziś w środę o godz. 16.20 z koncertem, który transmitowany będzie na wszystkie rozgłośnie. W programie piosenki Eryana do słów Mickiewicza, Rybickiego, Nawrockiego, Szlechtera i innych.

KOMUNIKATY.

— Towarz. Przyjaciół Sztuk Pięknych urządza w czasie od 5 do 11 lutego b. r. w sali T-wa Kred. Ziemska. (Kopernika 4), cykl odczytów prof. St. Machniewicza p. tyt. Podstawowe zagadnienia sztuki. Odczyt dnia 5 b. m.: Sztuka i natura, dnia 6 Rozwój w sztuce i zmienność pojęć o pięknie, dnia 7 Czego nas uczy dzieje sztuki, dnia 8 Sztuka schyłku XIX w., dnia 10 — Sztuka w XX. i analiza podstaw estetycznych. Dnia 11 — Kryteria estetyczne. Odczyty będą ilustrowane licznymi obrazami świetlnymi. Odczyty odbywać się będą w godzinach 19—21. Wstęp na miejsce siedzące 1 zł., stojące 50 gr., młodz. akad. i ucz. szk. średn. stojące po 25 gr.

— Polskie Towarzystwo Tatrzzańskie, Oddział we Lwowie, urządza w lokalu swym przy ul. Akademickiej 1. 23 w środę, dnia 5 lutego b. r. herbatkę towarzyską, w czasie której Wp. Dr. Piotr Kontny wygłosi referat p. t. „Ze studiów nad Huculszczyzną” (nowe materiały do historii i stosunków gospodarczych na Huculszczyźnie). Referat ów, wygłoszony w swoim czasie w P. T. K., wzbudził wielkie zainteresowanie. Początek o godz. 19-tej. Goście mile widziani.

— Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie zawiadamia swych Członków, że w środę, dnia 5 b. m., odbędzie się w sali odczytowej Towarzystwa (ul. Zimorowicza 9) zebranie, na którym p. Prof. Dr. Tadeusz Kuczyński wygłosi odczyt p. t.: „Wrażenia z podróży do Stanów Zjedno-

niałaby 10-cio groszowa nalepka dla bezdomnych.

Spodziewać się również należy, że mieszkańcy Lwowa, którzy okazali tyle serca i zapału dla tej sprawy, przygotują również starą odzież i bieliznę, po którą w dniach najbliższych zgłaszać się będą delegaci komitetu. Lwów, który w tylu pięknych sprawach dawał inicjatywę i w tym wypadku nie zawiódł, i nie ma prawie obywatela we Lwowie, któryby nie myślał o akcji dla bezdomnych.

Banki i instytucje finansowe przystąpiły również do poważnej akcji. Oto na odbytem w gabinecie Dyrektora Banku Polskiego p. Alfreda Błahy — posiedzeniu w dniu 4 lutego b. r. zebrani reprezentanci świata finansowego subskrybowali łącznie kwotę zł. 12.000, przyczem cyfra ta nie obejmuje jeszcze kilku instytucji, których centrale w Warszawie nie dały dotychczas decyzji. Komitet nie wątpi, że centralne władze tych instytucji w Warszawie odniosą się z największą życzliwością do wniosków oddziałów lwowskich i pospieszą z wydatną kwotą dla samoobrony społecznej mieszkańców Lwowa.

— Szopka lwowska pt. „Prostym sztychem”, która zyskała sobie poklask i uzna nie całego Lwowa, grana będzie dziś w „Cyganerji” (hotel Krakowski, pl. Bernardyński) w osobnej sali. Nader niskie ceny wstępu umożliwiają uczestnictwo w tej pięknej i wesołej imprezie najszerszym warstwowi społeczeństwa naszego miasta. Ceny miejsc wynoszą zł. 2.50, 1.80 i 1.50. Przedsprzedaż biletów w składzie nut G. Sevfarta (ul. Akademicka 6) oraz od godz. 18.30 przy kasie w hotelu Krakowskim.

Syndykat Dziennikarzy Lwowskich komunikuje, że w czwartek dnia 6 bm. przedstawięcia nie będzie.

— Posiedzenie Koła Lwowskiego Związku Bibliotekarzy Polskich odbędzie się we czwartek 4-go lutego 1936 o godzinie 18.50 w Pracowni Naukowej Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Porządek dzienny: Dr. Eugenia Kurkowa, Organizacja działu czasopism w teorii. Kustosz Dr. Franciszek Smolka. Czytelnictwo czasopism w Bibliotece Uniwersyteckiej we Lwowie w ostatnich czterech latach.

— Towarzystwo Parapsychiczne im. J. Ochorowicza, 7-go lutego br. w piątek o godzinie 19-tej odbędzie się prelekcja p. K. Ch. p. t.: „Korespondencja krzyżowa w komunikatach medjumicznych”. Lokal Towarzystwa Fotograficznego, ul. Dziedzięcych 1. 1. Goście mile widziani.

— Pociąg do Krakowa. — Dyrekcja kolejowa przy pomocy Ligi Popierania Turystyki, organizuje dwudniowy pociąg popularny ze Lwowa do Krakowa. Pociąg odjedzie w sobotę, dnia 8 lutego, o godzinie 22.20, z Krakowa odjazd w poniedziałek godz. 23.15 i przyjazd do Lwowa we wtorek rano.

Wszystkie miejsca w pociągu są numerowane, wagony pullmanowskie. Koszt przejazdu w obie strony 12.90 zł.

Karty uczestnictwa są do nabycia zarówno we Lwowie, jak i w Stanisławowie, Tarnopolu, Przemyśle, Boryslawiu i Stryju w biurach podróży Orbis, względnie Wagons Lits Cook.

— Tylko do dnia 10-go lutego b. r. wyjazdy ulgowe do Krynicy. Rozpoczęty w dniu 1 lutego zjazd do Krynicy na podstawie kart uczestnictwa Ligi Popie-

Zmiana ordynacji wyborczej we Francji.

Paryż, 4. 2. (Tel. wł. K.) Na dzisiejszym posiedzeniu Izby Deputowanych znalazła się sprawa wniosków komisji głosowania powszechnego. Sprawozdawca, Mistler, przedstawił konkluzję idące po linii przeciwnej przedstawicielstwu proporcjonalnemu. Izba Deputowanych odrzuciła wnioski 347 głosami przeciwko 176. Mistler zgłosił rezugnację.

rania Turystyki, trwać będzie tylko do dnia 10 lutego i przedłużony nie będzie. Wynika z tego, że wszyscy, chcący zwiedzić perłę naszych uzdrowisk w pełni sezonu, powinni to uczynić teraz, gdyż prawdopodobnie w tym roku drugiej takiej okazji nie będzie. Jak wiadomo, na zjazd do Krynicy, Ministerstwo Komunikacji przyznało wyjątkowo duże zniżki przejazdowe. Podróżny płaci 2/5 ceny biletu normalnego za przejazd do Krynicy, a podróż powrotną odbywa bezpłatnie. Karty uczestnictwa wydają oddziały biur podróży w całej Polsce, a tam gdzie ich nie ma, kioski „Ruchu”.

KRONIKA MIEJSKA.

Uczestnicy bitwy pod Zadwórzem. Onegdaj odbyło się walne zebranie nowozałożonego Stowarzyszenia b. Uczestników bitwy pod Zadwórzem z 17 sierpnia 1920 r. Po dokonaniu wyboru zarządu, uchwalono zebrać nazwiska i fotografie 318 kolegów, poległych pod Zadwórzem i umieszczenia ich na pamiątkowej tablicy marmurowej, która będzie wmurowana w cokół pomnika na kurhanie zadwórzańskim. Postanowiono również wydać album pamiątkowe ze zdjęciami fotograficznymi i opisem bitwy pod Zadwórzem na podstawie osobistych wspomnień uczestników tej bitwy. Również uchwalono umieścić na Wystawie Obrony Lwowa obrazy, przedstawiające bitwę zadwórzańską, a malowane przez uczestnika bitwy Iwanickiego. Zarząd Stow. Zadwórzaków uprasza wszystkie rodziny po poległych w bitwie pod Zadwórzem z 17 sierpnia 1920 r. by zgłaszały się celem udzielenia inormacyj co do wypożyczenia fotografii i zgłaszania nazwisk poległych. Siedziba Stow. mieści się przy Kapitulce Krzyża Obrony Lwowa, ul. Szopena 5, I. p. (w godzinach wieczornych).

Ze Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet we Lwowie. W Związku Pracy Obyw. Kobiet we Lwowie odbył się onegdaj uroczysty wieczór ku uczczeniu Imiennin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Akademję zagałła przewodnicząca dr. Chelińska, przedstawiając polityczne znaczenie zakresu władzy Głowy Państwa, a to w związku z nową konstytucją. Działalność naukową i zasługi dla przemysłu chemicznego Prezydenta Prof. Dr. Mościckiego, omówiła dr. Sołtowska. Na cześć akademii złożyła się jeszcze część artystyczna.

Śmiertelne zatrucie proszkami na ból głowy. Felicja Dobrowlańska, emerytka pocztowa, zamieszkała na ulicy Obertyńskiej 8, zażyła przed kilku dniami proszki na ból głowy, poczem zasnęła. Gdy współlokatorce nie mogły jej zbudzić, wezwały Pogotowie ratunkowe, które śpiącą odwiezło do szpitala. W nocy Dobrowlańska zmarła. Jak się pokazało zażyła ona prawdopodobnie w zamiarze samobójczym 20 proszków na ból głowy. Dochodzenia w toku.

Samobójstwo starszej panny. Wczoraj wieczorem na ul. Prowiantowej 1, popełniła samobójstwo przez zaccadzenie 42-letnia Dora Tennenbaumówna, zamieszkała przy swej siostrze Federbuschowej. Denatka, będąca na utrzymaniu siostry i braci popadła w silny rozstrój nerwowy i wreszcie postanowiła odebrać sobie życie. Korzystając z nieobecności domowników napaliła w piecu węglem, poczem zaczęła pisać pamiętnik. O godz. 14.30 popołudniu pisała: „napaliłam w piecu ażeby raz ze sobą skończyć, dość mojej męki, nie mogę cierpieć”. O godz. 18.15 pisała: „kostusiu czemu ty już nie przycho-
dzisz, ja strasznie cierpię”. W kilka chwil po tem, pisała, że robi się jej ciemno, wypisała literę „c” i na tem się pamiętnik urwał. Gdy domownicy, około 21-ej wrócili do mieszkania, zastali już trupą nieszczęśliwej denatki.

Wielka rada faszystowska.

Rzym. 4 II. (PAT.) Na posiedzeniu Wielkiej Rady Faszystowskiej Mussolini wygłosił sprawozdanie o sytuacji politycznej i wojskowej. Po wysłuchaniu sprawozdania Wielka Rada uchwaliła rezolucję, w której uważa za całkowicie uzasadnioną swą linię postępowania, wynikającą pierwotnie z rezerwy wobec planu francusko-angielskiego. Rada potwierdza swą stałą decyzję osiągnięcia celów, dla których podjęte zostały działania wojskowe, będąc pewną, iż w ten sposób działa zgodnie z duchem oddziałów walczących i świadomą wolą narodu włoskiego.

Minister finansów podkreślił następnie konieczność zdyscyplinowania handlu z zagranicą i zapobieganie następującej rezolucji, która została jednogłośnie przyjęta:

Wielka Rada Faszystowska zastanawiała się nad zagadnieniem handlu zagranicznego zgodnie z faszystowskimi doktrynami gospodarczymi, popartymi przez istniejące obecnie okoliczności i uważa, iż wymiana handlowa z zagranicą ze względu na interes publiczny, z całkowitem uzasadnieniem poddana zostaje bezpośredniej kontroli państwa korporacyjnego.

Pod koniec posiedzenia Rady Mussolini wypowiedział serdeczne słowa pożegnania pod adresem ministra prasy i propagandy Galeazzo Ciano, który powraca do Afryki wschodniej, aby ponownie objąć dowództwo nad „Eskadrą straceńców”, dalej pod adresem sekretarza generalnego partii faszystowskiej Starace, który obejmuje dowództwo nad oddziałem czarnych koszul oraz pod adresem b. sekretarza stronnictwa Farinacci, który wstępuje również do jednej z eskadr lotniczych w Afryce wschodniej.

Wielka Rada przyjęła te słowa Mussoliniego żywym oklaskami.

DALSZE ARESZTOWANIA W CIESZYNIU.

Morawska Ostrawa. 5 II. (PAT.) z Żandarmerji czeska aresztowała w czeskim Cieszynie Jana Ofjoka, dyrektora polskiego Towarzystwa oszczędności i zaliczek w czeskim Cieszynie, Pawła Cymorka, kierownika Księgarni Polskiej Macierzy Szkolnej, oraz Józefa Wałacha, buchaltera Macierzy Szkolnej w czeskim Cieszynie. W związku z dalszemi aresztowaniami wśród ludności polskiej na Śląsku cieszyńskim, dokonano we czwartek ponownej rewizji w Domu Polskim „Polonia”, konfiskując mapę Polski. Szowinistyczna prasa czeska nawołuje miejscowe urzędy do zamknięcia Domu Polskiego, jako rzekomej siedziby żywiołów antypaństwowych. Charakterystycznym jest, iż aresztowań tych dokonują ci sami żandarmi czescy, którzy obciążają i zeznawali w słynnym procesie harcerza polskiego Jana Delonga.

W OBRONIE ZAMROŻONYCH KAPITAŁÓW.

Warszawa. 5 II. (PAT.) Zarządzenie Ministra komunikacji przewiduje częściowe ograniczenie z dn. 7 II. b. r. ruchu tranzytowego między Prusami wschodnimi a resztą Rzeszy. Zarządzenie to zostało spowodowane wstrzymaniem już od dłuższego czasu przez bank Rzeszy transferu przypadających z tytułu tego tranzytu płatności kolei niemieckich, wobec czego polskie koleje nie posiadają należnych środków na pokrycie kosztów pełnego ruchu tranzytowego.

Na temat całości tego zagadnienia istnieje pomiędzy zainteresowanymi rządami wymiana zdań, przyczem dążeniem Rządu polskiego jest zarówno pełne zabezpieczenie interesów polskich kolei państwowych, jak i uwzględnienie, w miarę możliwości, sytuacji finansowej Rzeszy.

HAUPTMANN USIŁOWAŁ POPEŁNIĆ SAMOBÓJSTWO.

Warszawa. 5 lutego. (P. A. T.) Jak donoszą z Nowego Jorku, ub. noc cy dozorca więzienia w Trenton podczas nocnego obchodu kierując świątło do celu Hauptmanna, zauważył, że niema go w łóżku. Wszczęto natychmiast alarm. Jak się okazało, Hauptmanna znaleziono stojącego na krzeselku i zakładającego sobie na szyję petkę przywiązaną do krat okiennych. Okazało się, że Hauptmann z bielizny pościelowej wyciągał po jednej nitce, poczem bez zwrócenia niczyjej uwagi, skreślił sobie sznur. Dzięki czujności strażnika udało się to udaremnić. Od tej chwili cela Hauptmanna strzeżona jest bez przerwy przez strażnika.

Ulgi w spłacie długów urzędników samorządowych.

Warszawa. 5 lutego. (P. A. T.) Przeprowadzona ostatnio przez organizację zawodową ankieta o zadłużeniu pracowników samorządowych ujawniła, że zarobki pracowników samorządowych są bardzo poważnie obciążone spłatami długów, dlatego też dla tych pracowników wielkie znaczenie mieć będzie okólnik, wydany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w sprawie wysokości rat strącalnych, jako spłata zaliczek na uposażenia.

Okólnik wydany do wojewodów, przewodniczących wydziałów powiatowych i prezydentów miast postanawia, że w pierwszych trzech najniższych stopniach wynagrodzenia pra-

owników samorządowych według skali dekretu Prezydenta Rzplitej z dn. 14 listopada 1935 r. strącana rata zaliczki łącznie z podatkiem specjalnym nie może przewyższać 15 proc. uposażenia miesięcznego. Dla pozostałych stopni wynagrodzenia rata zaliczki wraz z podatkiem specjalnym nie może przekraczać 20 proc. uposażenia.

Postanowienie to nie dotyczy jednak wypadków, gdy zaliczka przekracza wysokość 6-miesięcznego uposażenia (brutto), gdyż wtedy należność traktowana jest nie jako zaliczka na uposażenie, a jako bezprocentowa pożyczka.

Plenarne obrady Senatu.

Warszawa. 5 lutego. (P. A. T.) Marszałek senatu Przysior, otwierając dziś rano plenarne obrady, poświęcił krótkie wspomnienie żałobne śmierci króla Anglii Jerzego V-go. Przemówienie tego senatorowie wysłuchali stojąc. (W czasie wygłaszania przez marszałka senatu wspomnienia żałobnego, w loży dyplomatycznej znajdował się ambasador Wielkiej Brytanji w otoczeniu członków ambasady).

Po załatwieniu spraw formalnych przystąpiono do uzupełniającego wyboru do komisji administracyjnej na miejsce śp. sen. Adama Piłsudskiego i do komisji opieki społecznej na miejsce sen. Romana Cholewickiego. Do komisji administracyjnej powołany został sen. Dobaczewski, a do komisji opieki społecznej sen. Gosiewski.

Następnie Izba dokonała wyboru 4 członków i 4 zastępców do komisji kon-

troli długów państwa. Na propozycję sen. Kwaśniewskiego wybrano na członków senatorów: Bispinga, Bnińskiego, Maleszewskiego i Śliwińskiego, a na zastępców senatorów: Bobrowskiego, Lechnickiego, Kornkiego i Zarzyckiego.

W końcu przyjęto projekt ustawy ratyfikacyjnej protokołu dodatkowego do konwencji handlowej i nawigacyjnej z Czechosłowacją, projekt ustawy ratyfikacyjnej konwencji handlowej z Kanadą, dwa projekty ustaw ratyfikujących międzynarodową konwencję w sprawie przywilejów i hipotek morskich oraz w sprawie konosamentów i ograniczenia odpowiedzialności właścicieli statków morskich i wreszcie projekt ustawy o przystąpieniu do konwencji w sprawie okrętów szpitalnych. Na tem posiedzenie zakończono.

Z frontu włosko-abisyńskiego.

Warszawa. 5 II. (PAT.) Na podstawie wiadomości z różnych źródeł P. A. T. ogłasza następujący komunikat o sytuacji na frontach w Abisynji w dniu 4 lutego:

Oficjalny komunikat włoski stwierdza, iż na froncie północnym nie zostało nic godnego do zanotowania.

Według wiadomości ze źródeł angielskich i francuskich sytuacja w Makalle staje się z każdym dniem trudniejsza. Wprawdzie w Addis Abebie nie twierdzą, iż miasto to zostało już zajęte, ale utrzymują, iż walki jakie toczyły się w ciągu ostatnich dwóch dni w odległości 30 klm. na południe od Addigrat zakończyły się pomyślnie dla Abisyńczyków, utrudniając jeszcze bardziej sytuację Włochów w Makalle.

Przeład wydawnictw.

Na morskich szanach Rzplitej — Janusz Stępowski. Wydawnictwo Lini Morskiej i Kolonialnej. Warszawa 1935. Cena zł. 5.50. Skład główny Inst. Wyd. „Biblioteka Polska”.

Utarło się zdanie, jakoby Polska tradycyji morskiej na chlubny pekaz nie posiadała, a oto ukazała się książka podająca ten pogląd szlachetnej rewizji. „Na morskich szanach Rzplitej”, utwór sceniczny Janusza Stępowskiego, jest kroniką historyczną 1635 roku, w którym to czasie doszły do głosu najpiękniejsze, niesłusznie dziś zapomniane plany morskie, precyzyjnie na daleką przyszłość zakrojone przez króla Władysława IV. Plany te z winy ówczesnego warcholstwa szlachty i sejmowładztwa, nie zostały zrealizowane, jednak w przestrzeni czasu nie zginęły, zachowując w pełni swój wychowawczy drogowskaz. Na budowanie samodzielnego portu w Gdyni, już wtedy w obliczu nieuniknionej wojny ze Szwecją, zwrócił pierwszy w Polsce uwagę hetman Konięcpolski. Król Władysław ze swej strony, chociażby wbrew panom sejmowym i ich typowo lądowej polityce, fortyfikuje szanę morską, a najlepszy pancerz dla nich widzi w silnej, dobrze uzbrojonej flocie wojennej. Uzdrawienie smutnej wówczas w Polsce strony gospodarczej w przededniu wojny i konieczności wypłacania żołdu armji, znajduje ten król w nowem, nieznanem wówczas źródle krocianych funduszy w dach morskich. Dla gruntownego poznania Pomorza i wybrzeża, każe znakomitym topografom i inżynierom opracować pierwszą mapę zatoki Puckiej i okolicy oraz twierdz Tczewa, Grudziądza i Gnie-
wu.

Wiernie wspierają króla w jego wybierających w przyszłość planach, świątelsze umysły nielicznych Polaków, dla których „Salus Rei Publicae suprema lex est”. Przepięknym uosobieniem tego pięknego patriotyzmu jest główna postać dramatu Stępowskiego: pułkownik Lanckoroński, strażnik heliski, który wiernie stoi na szanach morskich Rzplitej, a choć w służbie tej wrzek stracił i siły swe sterał, żyje nadal mocą ukochania potężnego żywiołu i polskiej floty.

Utwór zawiera wiele przepięknych pełnych nastroju scen, obok których żywo i z humorem przedstawione są sceny zbiorowe. Język jedyny i barwny, bogaty w skali, dzięki umiętnemu zastosowaniu stał się polszczyzną i słownictwa morskiego. Janusz Stępowski należy do nielicznych dziś jeszcze w Polsce pisarzy, którzy, zetknawszy się bezpośrednio z morzem, w czasie pięknej a twardej służby marynarskiej na statku szkolnym „Lwów”, żyli się z potężnym żywiołem. To też umiał wiernie oddać jego nastroj z pełną ukochania obrazowością.

Niewątpliwie książka Janusza Stępowskiego, laureata nagrody marynistycznej im. J. Szareckiego za poemat pt. „Legenda o masztovej sośnie” znajdzie nietylko chętnych czytelników, których zachwycić będzie przedziwny urok głównego jej bohatera-morza, ale powinna wejść również do stałego repertuaru przedstawień szkolnych i amatorskich, stanowiąc pierwszy, a istotnie piękny utwór sceniczny, związany z najaktualniejszymi zagadnieniami doby dzisiejszej.

BILANS BANKU POLSKIEGO.

Warszawa. 5 II. (PAT.) Bilans Banku polskiego z dnia 31 stycznia 1936 r. w trzeciej dekadzie stycznia zapas złota powiększył się o 0.1 milj. zł. do 444.7 milj. zł. Natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz obniżył się o 1.3 milj. zł. do 21.0 milj. zł.

Suma wykorzystanych kredytów wzrosła o 6.9 milj. zł. do 754.5 milj. zł. przyczem portfel wekslowy powiększył się o 9.8 milj. zł. do 626.2 milj. zł. i stan pożyczek zabezpieczonych zastawami o 5.4 milj. zł. do 87.9 milj. zł. Natomiast portfel zdyskontowanych biletów skarbowych zmniejszył się o 8.3 milj. zł. do 40.4 milj. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu spadł o 6.9 milj. zł. do 39.7 milj. zł.

Pozycja „inne aktywa” wzrosła o 1.7 milj. zł. do 201.2 milj. zł. Pozycja zaś „inne pasywa” spadła o 3.2 milj. zł. do 330.2 milj. zł.

Natychmiast płatne zobowiązania zmniejszyły się o 22.3 milj. zł. do 197.8 milj. zł.

Obieg biletów bankowych w wyniku wyżej omówionych zmian — powiększył się o 26.1 milj. zł. do 958.7 milj. zł.

Pokrycie złotem wynosi 41.26 proc., przekraczając normę statutową o przeszło 11 punktów. Stopa dyskontowa 5 proc., od pożyczek zastawowych 6 procent.

LICZBA BEZROBOTNYCH.

Warszawa. 5 II. (PAT.) Liczba bezrobotnych na terenie całego kraju, według danych biur Pośrednictwa Pracy, Funduszu Pracy, wynosiła w dniu 1 b. m. 472.526 osób, co stanowi wzrost bezrobocia w ciągu ostatnich 2-ech tygodni o 33.155 osób. W porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 28.774 osób.

MORDERCA NARCIARZA PRZED SADEM DORAŻNYM.

Kraków. 5 II. (P. A. T.) Dezerter Szczepan Grenda, który zamordował w styczniu b. r. w Tatrach narciarza śp. inż. Stefana Dyljona z Warszawy, decyzją właściwego dowódcy stanie we środę 5 bm. przed wojskowym sądem dorażnym w Krakowie.

SKANDAL NA AKADEMJI ROMAIN ROLLANDA W BRNIE.

Stolica Moraw, Brno, jest pod wrażeniem skandalu, wywołanego przez miejscową dyrekcję policji. W ubiegłych dniach miał się odbyć na uniwersytecie im. Masaryka w Brnie uroczysty wieczór, poświęcony twórczości Romain Rollanda z okazji 70-jej rocznicy jego urodzin. Na wieczorze tym miał wygłosić przemówienie dziekan wydziału filozoficznego prof. dr. Helfert. W dzień uroczystości zażądała berneńska policja od prof. Helferta przedłożenia jej tekstu przemówienia do cenzury. Dziekan dr. Helfert odmówił kategorycznie temu żądaniu i demonstracyjnie rzekł się udziału w uroczystości. Fakt ten wywołał wśród młodzieży akademickiej i całego społeczeństwa wielkie oburzenie. Dziekan dr. Helfert opublikował w prasie list otwarty w którym pisze, iż jest to niesłychany wypadek, aby profesor uniwersytetu był zmuszony do przedkładania policji swych wykładów naukowych, celem dokonania ich cenzury.

WZMOŻONA FABRYKACJA MASEK GAZOWYCH W ANGLJI.

Londyn. 5 II. (PAT.) „Daily Herald” donosi, iż rząd brytyjski czyni przygotowania do szerokiej fabrykacji masek gazowych, których liczba ma wynosić od 30 do 40 milionów. Każde miasto i każda wieś będą musiały posiadać magazyny z maskami. Fabrykacja masek gazowych będzie prowadzona w przyspieszonym tempie i ma być ukończona przed wpływem rozbijającego.

POPIERAJMY CELE TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ.

Z TEATRU KUKIELEK.

Prostym sztychem.

3 akty szopki lwowskiej. Teksty: Tadeusz Hollender i Wilhelm Raort, kukły: Józef Starzyński, kierownictwo muzyczne: Juljusz Gabel.

Przed kilku laty „teatr mechanicznych artystów” Schlechtera był próbą o charakterze estetycznym — formalnym. Gnieźdzące się nieszczęśliwie w kinie Miraż łątki z przed kilku miesięcy miały minimalny rozgłos. Teraz dopiero urządzony przez lwowski Syndykat Dziennikarzy teatr kukielek w złotej sali Cyganerii może być traktowany jako impreza godna uwagi i oceny. Samą imprezę teatru mechanicznego organizatorzy nastawiali na ton satyry aktualnej, pamiętając — być może — o świetnych tradycjach tego rodzaju widowisk dawniej we Lwowie i nie tak dawno w stołecznej Warszawie. Uderzono więc „prostym sztychem” w bęben polityki i zrobił się nieduży huk.

Szczęśliwym ujęciem całości trzech aktów stanowi pewną treściową ciągłość. Akt I. dzieje się przed premierą teatralną i dotyczy spraw lwowskich. II-gi jest właśnie premierą „Wesela” i jest ogólnopolski, III-ci wreszcie, zagraniczny przedstawia konferencję Ligi Narodów w lwowskiej Cyganerii. W części lwowskiej poszły pod tusz sprawy teatralne (kukły Horzycy, Axera, Chwistka, Solskiego i Kleinera), porządków miejskich (Drojanowski, Prażmowski), literacko-artystycznych (Ortwin, Jampolski, Hemar oraz Szczepcio i Tońcio). Z spraw ogólnopolskich przetrzepano nieco politykę (Sławek, Kościółkowski widmo urzędnika państwowego i fryzjerska Konstytucja), przewentylowano też snobizm literacki (IKC., Wiadomości Literackie, Słonimski, Kaden, a nawet — o zgrozo! — Zbierchowski). W karykaturze aljansów i kłótni Ligi Narodów przesunęli się w defiladzie: Eden, Litwinow, Benesz, Hitler, Beck, Laval, Mussolini i abisyński negus. Nie obyło się bez postaci właściciela Cyganerii Schaffera.

Lapidarna krytyka: Spółka autorska Raorta i Hollendra — nierówna. Tekst aktu III-go doskonały, w I i II. — bardzo słaby. Akt II-gi wartoby skrócić o połowę gadania o Wiadomościach i Słonimskim. Akt III-ci w wielu wypadkach poprostu nieaktualny, a pozatem w dowcipie niezwykle prymitywny. Sposób przedstawienia postaci premiera Kościółkowskiego i prez. Drojanowskiego, wysoce przypochebny, przypominają, że szopkę pisał urzędnik państwowy i państwowy stypendysta. A co do wykonania: nie wiem dlaczego Hitler mówi żargonowym akcentem a Litwinow potwornym dźwiękiem bezczelnego pijaka? I wogóle „pomieszają się języki ich” — można rzec o recytatorach. Jeden Korabiowski zastąpiłby ten cały sztab kukielkowych speakerów; wtedy dopiero możnaby mówić o sukcesie. Kukły prof. Starzyńskiego zadziwiają doskonałą maską, im mniej karykaturalną, tem lepszą (Axer, Ortwin, Belina, Sławek). Chybione całkowicie w typie były kukły: prof. Kleinera i prez. Benesza. Wnętrze scenki pomysłowe.

Teatr marjonetek jest rozrywką zdecydowanie inteligentką. Spodziewać się należy, że każdy kulturalny Lwowianin obejrzy łątki choćby jako zjawisko nieczęste a ciekawe. B. W. L.

Program radjowy.

Czwartek, 6 lutego.

Lwów. Godz. 6.30: Audycja poranna. 11.57: Sygnał czasu. 12.05: Dziennik południowy. 12.15: Poranek muzyczny. 13: Płyty. 15.15: Giełda. 15.30: Koncert. 16: Audycja dla dzieci młodszych. 16.15: Orkiestra wojskowa. 16.45: Chór. 17: Od czyt. 17.15: Płyty. 17.50: „Książka i wiedza”. 18: Kwintet salonowy. 18.30: Odczyt 18.45: Płyty. 19: Feljeton. 19.20: Koncert reklamowy. 19.35: Wiad. sport. 19.50: Pogadanka aktualna. 20: Audycja muzyczna. 20.45: Dziennik wieczorny. 21: Słuchowisko. 21.35: Recital śpiewaczy. 22: Transmisja z Garmisch - Partenkirchen otwarcia zimowych igrzysk olimpijskich. 22.30: Muzyka taneczna.

Z EKRANU.

Tay Garneff: „Chińskie morza“.

Film amerykański w „Palace“.

Weź koloryt Londona, weź finezyjne pojęcie gry aktorskiej, dodaj dowcipne (o jakąż to rzadkość w filmie!) dialogi, nie zapomnij też o drzeworytowym, niepokojącym pejzażu. Puść to wszystko na młyn doskonale wartkiej akcji — otrzymasz „Chińskie morza”. Filmu tego można nie chwalić, poziom bowiem jego jest tego rodzaju, że wyrasta ponad pochwałę zdawkową. I — wydaje mi się — zachowa długo swą świeżość i wartość. bwl.

D. Burton: „Poszukiwanie miłości“

na ekranie Colosseum.

To miłe, że w filmie tym chwali się pracę a gani lenistwo; to szlachetnie nawet, że miłość prawdziwą nie chce iść w parze z bezczynnością. Ale inna jest bezczynność bogacza, a inna — bezrobotnego nędzara. A film ten wcale nie uczy, jak znaleźć pracę. Opiewa tylko zmartwienia bogatych próżniaków. bwl.

ILOŚĆ ABONENTÓW POLSKIEGO RADJA.

Na dzień 1 stycznia 1936 r. Polskie Radio miało 491.823 abonentów. Porównanie jest to dużo w stosunku do roku ubiegłego, a jednak ciągle jeszcze mało w stosunku do ilości słuchaczy w innych krajach. Nie mówiąc już o milionach radjosluchaczy w Anglii, Niemczech, ZSRR, i we Francji, o wielo mniejsze od Polski kraje nietylko procentowo, ale w liczbach bezwzględnych mają więcej radjosluchaczy. A więc Szwecja 805.000, Czechosłowacja 758.000, Belgia 700.000 i Danja 591.000.

Z pośród 491.823 abonentów Polskiego Radja jest 81.166 abonentów ulgowych. Większość radioabonentów w Polsce stanowią abonenci zamieszka li w miastach powyżej 5000 mieszkańców — 325.897, na wsi łącznie z miasteczkami poniżej 5000 mieszkańców jest zaledwie 165.926 abonentów, w tem abonentów wiejskich ulgowych 73.946.

Giełda z dnia 5 lutego

LWÓW — GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na Giełdzie obroty w pszenicy, życie, owsie, fasoli, mące i otrębach. Naogół ceny niezmiennione. Tendencja utrzymana, u-sposobienie spokojne.

LWÓW — GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Sytuacja bez zmiany. Dolar około zł. 5.21.

WARSZAWA — GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dewizy: Belgia 89.30, Berlin 213.45, Holandia 359.50, Londyn 26.23, N. Jork kabel 5.23 i pół, Paryż 35.01, Praga 21.96, Sztokholm 135.30, Szwajcaria 172.90. Papier państwowe: 5 prc. pożycz. konwersyjna 59.25, 6 prc. pożycz. 76.13, 4 prc. pożycz. 52.75, 7 prc. pożycz. stabiliz. 63.25. Akcje Bank Polski 97.50. Dolar w obrotach prywatnych 5.21 i jedna czwarta.

ZMARŁ Z LEKU PRZED WODĄ.

W Londynie zmarł niedawno pewien starzec 80-letni, który w ciągu swego długiego życia nigdy się nie kąpał. Gdy staruszek zachorował, wzięto go do szpitala i tu postanowiono przedewszystkiem wykąpać. Starzec zaczął błagać że łzami w oczach, że tego nie przeżyje, boi się bowiem panicznie wody. Gdy mimo jego protestów zaprowadzono go siłą do łaźni i wsadzono do wanny, staruszek dostał ataku serca i zmarł.

Sport i Wychowanie Fizyczne.

Zawody bokserskie. W dniach 7, 8 i 9 lutego odbędzie się w hali sportowej przy ul. Jabłonowskich 5 „Pierwszy krok bokserski”. Startują zawodnicy wszystkich klubów lwowskich. Ogółem walczyć będzie ponad 25 par od wagi muszej do ciężkiej. Początek walk w piątek i sobotę o godzinie 19-tej, a walk finałowych w niedzielę o godz. 11.30 w południe.

Pomoc społeczeństwa kresowego dla Teatru Podolsko-Pokuckiego.

Jak już donosiliśmy w Złoczowie spłonął na stacji kolejowej wagon, zawierający rekwiizyta teatralne, bibliotekę, garderobę teatralną i prywatną zespołu artystycznego. Wagon, który znajdował się wśród szeregu wagonów towarowych nie mógł być uratowany, gdyż kolej musiała ratować wagony towarowe, które mogły zapalić się od wagonu teatralnego. Dlatego wagon teatralny spłonął zupełnie, powodując bardzo dotkliwą dla teatru stratę. Zespół teatralny rozporządził dwoma wagonami, które obsługiwały aktorów, podzielonych na dwie partje, objędujących kilkadziesiąt miast i miasteczek. Wskutek katastrofy pożarowej jedna część zespołu teatralnego została unieruchomiona.

Dyrektorka teatru p. Zuzanna Łozińska czyni w tej chwili energiczne starania o przydział nowego wagonu kolejowego dla teatru, aby cały zespół teatralny mógł poruszać się na terenie województw południowo-wschodnich. Formalności, związane z uzyskaniem nowego wagonu przeciągają się, jednak jest pełna nadzieja na uzyskanie nowego wagonu.

Pp. wojewodowie stanisławowski i tarnopolski poczynili szereg zabiegów, aby prace Teatru podolsko-pokuckiego nie za-trzymały się. Pp. wojewodowie udzielili całowi pomocy doraźnej, tembardziej, że ze strony szerokich sfer społeczeństwa kresowego zapowiedziano już zorganizowanie szeregu imprez teatralnych, z których dochód pokryje choć częściowo straty teatru. Teatr podolsko-pokucki otrzymał z wielu stron wyrazy uznania dla swej pracy kulturalnej i oświatowej, dając w szeregu miejscowości przedstawienia dwa i trzy razy dziennie, dla wszystkich, dla szkół, dla wojska, a wreszcie dla organizacji i stowarzyszeń.

KOMUNIKAT P. A. L. W SPRAWIE KONKURSU POWIEŚCIOWEGO.

Prezydium Sądu Konkursu Powieściowego, ogłoszonego przez Książnicę-Atlas pod protektorem Polskiej Akademii Literatury zawiadamia, że Sąd konkursu postanowił przeznaczyć do drugiego czytania następujące prace: „Żywoty ludzi nieświątecznych”, „Koskietka”, „Na podwórzu była studnia”, „Motowidło”, „Czerwie wypełzły”, „Seans o piątę”, „Potępieni”, „Żelazna Morona”, „Słoneczny system”, „Arka Noego”, „Władczyny swego pana”, „Pługi w słońcu”, „Adwokat z pod ka-tedry”, „Gimnazjum”, „Z 1001 nocy akademickiego życia”, „Rocznik 09 poznaje życie“.

Autorowie prac niewyróżnionych mogą odbierać manuskrypty od dnia 3 lutego r. b. w Biurze Polskiej Akademii Literatury w godzinach od 9-1. Osoby z poza Warszawy winny nadesłać 1 zł. w znaczkach pocztowych na koszty przesyłki.

Ogłoszenia urzędowe.

LICYTACJE.

II. Km. 1933/34. Obwieszczenie o licytacji nieruchomości. Dnia 20 marca 1936 o godzinie 9-jej w tut. Sądzie grodzkim miejskim Oddz. XVI. ul. Sądowa 7 sala rozpraw XVI. Oddz. drzwi Nr. 1 odbędzie się licytacja następującej nieruchomości, dłużnika Józefa Romana 2 im. Nowackiego wlasnej, a to: realność objęta whl. 666/II. księgi gruntowej gm. m. Lwowa, położona przy ul. Gródeckiej Nr. 63 składająca się z pbud. lkat. 1561/1. obszaru 313 m kw., na której pobudowane są następujące budynki 1) jednopiętrowy budynek mieszkalny z oficynami i piętrowymi z cegły, kryty blachą żelazną pocynkowaną z instalacją światła elektrycznego i wodociągowej oraz kanalizacją. 2) budynek mieszkalny parterowy z częściowo nadbudowanym piętrem z cegły, kryty blachą żelazną pocynkowaną. Na poddaszu wzgl. tzw. piętarko wchodzi się z podwórza po drabinie. Piętarko posiada okalające mury i futryny okienne. Fasada jest od podwórza wyprawiona. Powierzchnia podwórza wynosi 45.78 m kw. Suma oszacowania tej nieruchomości wraz z przynależnościami wynosi 66.716 zł. Cena wywołania (najniższa oferta) wynosi 50.037 zł. Wysokość rękąmi jaką licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć wynosi 6.671 zł. 60 gr. Do wiadomości. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne (art. 686—696 kpc.) o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Rekojmia, którą składa licytant przystępujący do przetargu, winna być złożona w gotówkę, albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich; papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny ósmej do osiemnastej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie. Wezwanie. W myśl art. 680 pkt. 4 kpc. wzywa się organy władzy publicznej i instytucje publiczne, powołane do zgłoszenia należności z tytułu podatków i innych danin publicznych, aby najpóźniej w terminie licytacji zgłosiły zestawienie podatków i innych danin publicznych, należnych po dzień licytacji, pod rygorem utraty mogącego im służyć z ustawę pierwszeństwa zaspokojenia.

Komornik Sądu Grodzkiego Miejskiego.

Rewiru II.

Lwów, 23 stycznia 1936. 403K

AMORTYZACJE

II. Co. 69/35. Wezwanie. Na skutek wniosku firmy Rudzka Przędza Spółka z ogr. odpow. w Łodzi, Aleja Kościuski 24 wzywa się w myśl przepisu art. 94 ustawy wekslowej posiadacza weksla zaginionego, opiewającego na kwotę 170 zł. wystawionego we Lwowie dnia 13 marca 1935 przez Salomona Metha na zlecenie Leonora Drix, żyrowanego przez Leonora Drix i Filipa Hoffmana, a płatnego w Glinianach dnia 30 czerwca 1935, aby w terminie 60 dni od dnia niniejszego ogłoszenia zgłosił się w tut. Sądzie i okazał opisany weksel. Po bezskutecznym upływie tego czasu kresu Sąd wyda orzeczenie uznające weksel za umorzony.

Sąd grodzki w Glinianach. 410

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

LIKWIDATOROWIE firmy „Jaworów” Fabryka Zabawek i Galanterji Drzewnej Ska z ogr. odpow. w likwidacji w Jaworowie, zawiadamiają o otwarciu likwidacji powyższej spółki i wzywają wszystkich wierzycieli tejże spółki do zgłoszenia swych wierzycielności w ciągu trzech miesięcy od daty ostatniego z niniejszych ogłoszeń. Dr. Teofil Szuba. Lwów, Antoni Akerman, Lwów, Sapiehy 69. Likwidatorowie. 405

Rada nadzorcza „Zespół Zbożowy” z odpowiedzialn. udz. we Lwowie, zwołuje niniejszym Walne zgromadzenie członków na dzień 19 lutego 1936 o godz. 4-tej po południu w mieszkaniu p. Józefa Klara-burga we Lwowie, ul. Peltwana 1a z następującym porządkiem dziennym:

Wniosek o rozwiązaniu Spółdzielni i mianowaniu likwidatora. 404

Rada Nadzorcza Zespołu Zbożowego.